

2. D u d z e l e :

Ongeluk of Moord? ... in 1797.

Izabella Kerckhof was 23 jaar oud en getrouwd met de oude boer Jan De Snijder van 64 jaar. Jan en een arbeider uit het gebuurte, Bernard van Arzele, hebben een pintje gepakt in "Sint Joris" en ze zijn een beetje beschonken naar huis getrokken. Niet ver van Stapelvoorde is Jan in de watergang gevallen en vermoord. Waarom heeft Bernard hem er niet uit getrokken? En als zijn jonge vrouw verwittigd was, waarom zijn ze samen hem er niet gaan uit halen? Neen ze zijn eerst nog naar het dorp getrokken om een uur na het gebeurde, de schepen ofte adjoint te verwittigen! Als die dan ten laatste onze Jan de Snijder uit het water haalde was hij natuurlijk "sonder hulpe komen te sterven in de gesejde adere ofte waeterganck". Of ten ware! Zou dat werkelijk een ongeluk geweest zijn... of was Izabella liever haar 41 jaar oudere baas kwijt? Een ongeluk is gauw gebeurd. Ziehier de tekst die ik daarover vond in het gemeentearchief van Dudzele:

A. Scherpereel.

"Heden den thienden pluviöse, vijfde jaer der fransche republicque (februari 1797), om vier Euren, naer middagh, voor Mij Cornelis Hubert, adjoondt-municipaal van den Commune, van DUDZEELE, bestemt, om de geboorten, houwelicken, En afstervingen der borgers te constateren, zijn, gecompareerd in het huys der Commune, BERNARDUS VAN ARZELE, werkman oud vier en veertig jaeren, wonende binnen den commune van ramscapelle, canton van Westcapelle
En ESABELLE KERCKHOF huysvrouwe, oud dry en twyntig jaeren wonende binnen, dezen commune van Dudzeele, den Eersten all deselve streeke wonende, de tweede huysvrouwe van JOANNES DE SNIJDER, Landbouwer, oud vier en sestigh, jaeren, wonende binnen desen commune, van Dudzeele, sone van JOANNES, En van Pieternelle rietvelde, geboortig van de commune van Nieuwmunster canton van Houtave, welken Bernardus Van Arzele, mij heeft gedeclareerd, dat den gemelden JOANNES DE SNIJDER om dry Euren ofte daer omtrent van desen naer middagh, Benevens hem gaende naer hun woonsten van Dudzele Langhst den heyschen heerwegh, jegens den kleenen Bilck in gebruycke bij Vidua Jacob Blommaert tot Dudzeele. Beth (1) En quartier Eurs, van noorden de kercke, van Dudzeele, tussen d'hofstede genaemt Stabelvoorde, En de hooghe heule traverserende den geseyden heerwegh, En van westen den selven heerwegh in de ardere ofte waterganck is komen te vallen, wesende een weenigh beschonken, gelijk hij de depositant ook was, Als naer gekomen zijnde uyt d'herberghe genaemt Sinte Joris, staende jeghens het kerckhof van Dudzeele, bewoondt door Joannes Claeys, door welk geval, den selven Joannes de Snijder, sonder hulpe is komen te sterven, in de gesejde adere ofte waeterganck, ingevolge deze declaratie ben ik anstonds naer deze plaetse gegaen, ick heb het Lichaem uyt het waeter ghaelt En hebbe het selve nauw keuriglick, geexamineerd; hebbe daer niet voorder aen bevonden, als dat de dootd waarschijnlijk gevolgt was door den selven val, En van het waetere in de gesejde adere, ofte waeterganck.

Ende mij verseeckert van de dootd van den geseyden JOANNES DE SNIJDER, En ick hebbe daer af proces verbal gestiert aen de juge de paix, En heb daervan den tegen woordigen act op gestelt, Welcken BERNARDUS VAN ARZELE, En Esabelle KERCKHOF benevens mij onderteeckent, hebben, gedaen in huys, der commune van Dudzeele, Dagh, Maendt, En jaer als Boven.

Signatura + bernardus Van Arzele, illetarati

C. E. Hubert, adj.

(1) Beth = Bet: wel een kwartier, een goe kwartier.